

ZAPISNIK

sa 2. sjednice Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne, održane 30. januara 2013. godine

Sjednica je počela u 12.00 sati.

Predsjedavao je dr Predrag Sekulić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici: Branko Čavor, dr Filip Vuković, Slobodan – Krušo Radović, Almer Kalač, Genci Nimanbegu, prof. dr Jelisava Kalezić, dr Strahinja Bulajić, Veljko Vasiljević, Mićo Orlandić i Mladen Bojanić.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici: Obrad Gojković i dr Novica Stanić.

Sjednici su, u svojstvu predlagača, prisustvovali: pomoćnica ministra održivog razvoja i turizma mr Ivana Vojinović, savjetnice u Ministarstvu održivog razvoja i turizma Milena Kapa i Brankica Cmiljanović, sekretar Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Branimir Vujačić i direktor tijela za kontrolu i sertifikaciju u organskoj proizvodnji „Monteorganica“ Jovan Nikolić.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Predsjednik Odbora je konstatovao da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

- Usvajanje zapisnika sa prve sjednice Odbora -

1. IZBOR ZAMJENIKA PREDSJEDNIKA ODBORA
2. PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU
3. PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI PRIRODE
4. PREDLOG ZAKONA O ORGANSKOJ PROIZVODNJI
5. TEKUĆA PITANJA

*****

Zapisnik sa prve sjednice Odbora usvojen je uz primjedbu prof. dr Jelisave Kalezić da ubuduće treba više pažnje obratiti na stavove i mišljenja poslanika, a tekst zapisnika ne opterećivati obrazloženjima predstavnika predlagača.

Prva tačka dnevnog reda- IZBOR ZAMJENIKA PREDSJEDNIKA ODBORA

Predsjednik Odbora dr Predrag Sekulić dao je uvodne napomene i pozvao članove Odbora iz redova opozicije da predlože kandidate za zamjenika predsjednika Odbora.

U ime poslanika Demokratskog fronta, dr Strahinja Bulajić predložio je prof dr. Jelisavu Kalezić za zamjenicu predsjednika Odbora.

Predlog je jednoglasno prihvaćen i za zamjenicu predsjednika odbora izabrana je prof. dr Jelisava Kalezić.

Druga tačka dnevnog reda- PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Uvodne napomene o Predlogu zakona dala je pomoćnica ministra održivog razvoja i turizma Ivana Vojinović, navodeći da su osnovni razlozi za njegovo donošenje: potpuno usaglašavanje sa direktivom Evropske komisije 85/33/EEC o procjeni uticaja određenih javnih i privatnih projekata na životnu sredinu, usaglašavanje sa Zakonom o prekršajima, unapređenje poslovnog ambijenta i smanjenje biznis barijera, pojašnjenje teksta i bolje razumijevanje Zakona, definisanje organa nadležnog za postupak sprovođenja uticaja na životnu sredinu za projekte za koje saglasnost daje drugi organ državne uprave i centralizacija poslova inspekcijskog nadzora.

Nakon izlaganja predstavnika predlagača zakona otvorena je rasprava u kojoj su učestvovali dr Predrag Sekulić, dr Filip Vuković, prof.dr Jelisava Kalezić i Almer Kalač.

Predsjednika odbora dr Predraga Sekulića je interesovalo da li je postupak procjene uticaja na životnu sredinu mogao biti pojednostavljen, a rokovi u postupku skraćeni. Uz konstataciju da bi, u cilju efikasnijeg i bržeg vođenja postupka, unapređenja poslovnog ambijenta u Crnoj Gori i smanjenju biznis barijera, trebalo skratiti rokove u svim fazama sprovođenja postupka, najavio je podnošenje amandmana.

Poslanik dr Filip Vuković je zatražio pojašnjenje u vezi sa nadležnošću organa lokalne uprave u postupke procjene uticaja na životnu sredinu .

Poslanica Kalezić je istakla da se njene primjedbe ne odnose na predložena rješenja već na metodološki pristup u izradi zakona. Ona je ocijenila da bi zakon trebalo mnogo jasnije da upućuje na parametre građene sredine, ističući da se u gradovima Crne Gore odvijaju učestale promjene koje vode pogoršanju uslova života, te da parametri kao što su insolacija, provjetranje i uopšte „urbani komfor“ zakon ne prepoznaje i da je to razlog zašto neće podržati ovaj predlog zakona.

Poslanik Almer Kalač je doveo u pitanje efikasno sprovođenje zakona, navodeći da će ekološki inspektori i fizički biti udaljeniji od mjesta zagađenja i mnogobrojnih zagađivača .

Predstavnik predlagača Ivana Vojinović je objasnila da su nadležni organi u postupku procjene uticaja na životnu sredinu već stekli iskustva i u roku, kraćem od propisanog, donosili odluke i iznijela mišljenje da postoji prostor da se u svim fazama postupka procjene rokovi dodatno skrate. Ona je podsjetila da poslovi sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu, na lokalnom nivou, ostaju u nadležnosti lokalne uprave a da je centralizacija poslova inspekcijskog nadzora neophodna. Ovo iz razloga što lokalne uprave nijesu osnovale ekološku inspekciju na lokalnom nivou i da je ovakvo rješenje privremeno i prelaz ka jednom trajnom strukturnom konceptu.

Nakon opsežne rasprave zaključeno je da Odbor na narednoj sjednici razmotri i zauzme stav o amandmanima podnijetim na osnovu iznijetih primjedbi i o tome obavijesti Skupštinu, u predviđenom roku.

Odbor je, sa osam glasova „za“ i tri „protiv“, odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik dr Filip Vuković.

Treća tačka dnevnog reda- PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI PRIRODE

Uvodno obrazloženje Predloga zakona dala je pomoćnica ministra održivog razvoja i turizma Ivana Vojinović, ističući da se izmjenama i dopunama važećeg Zakona pristupilo u cilju što potpunijeg transponovanja Direktive o staništima i CITES Regulative, preciziranja opštih mjera i uslova očuvanja prirode, zaštite ekološki značajnih lokaliteta kako bi se ostvarila

sveobuhvatna zaštita prirode kroz identifikovanje zaštićenih područja korišćenjem evropske tipologizacije staništa značajnih za zaštitu i uspostavljanje efikasnog sistema upravljanja zaštićenim prirodnim dobrima.

Nakon detaljnog obrazloženja od strane predlagača uslijedila su pitanja članova Odbora u vezi sa upotrebom i definisanjem određenih izraza, ocjenom prihvatljivosti i uspostavljanjem ekološke mreže.

Predsjednik dr Predrag Sekulić zatražio je objašnjenje o pojmovniku, odnosno na koji način se dolazi do definicija određenih pojmova.

Predstavnik predlagača Ivana Vojinović je objasnila je da se izrazi i definicije prenose iz direktiva Evropske unije i po potrebi prilagođavaju našem jeziku, a konsultuje se stručna i naučna literature koja se koristi na našim univerzitetima.

Uz ocjenu da je riječ o veoma važnom zakonu i da je materijal pažljivo pripremljen, poslanica Kalezić je istakla da je pojmovnik u zakonu veoma važan kako zbog čitalaca tako i zbog primjene zakona. Ona je iznijela primjedbu na značenje izraza „prirodni resursi“ u tački 58 i „predio“ u tački 56, u članu 1 Predloga zakona. Objasnjavajući da se u urbanističkoj literaturi koristi izraz „pejzaž“, čije značenje je gotovo identično značenju izraza „predio“, sugerisala je da ga treba povezati sa kontekstom prostora Crne Gore i tretirati kao vrhunski prirodni resurs.

Poslanika Veljka Vasiljević je interesovalo kada se sprovodi ocjena prihvatljivosti i da li je vezana za planska dokumenta.

Poslanik dr Strahinja Bulajić je ukazao na potrebu objašnjenja pojedinih izraza u predlogu zakona, kao što su „geološki objekat“, „paleontološki objekat“, „obnovljivi resursi“, „neobnovljivi resursi“ i pitao šta predstavlja NATURA 2000, te koliko ekološki značajnih lokaliteta ima u Crnoj Gori. Uputio je primjedbu na upotrebu izraza „utvrditi“ u članu 4 Predloga zakona, uz obrazloženje da nije adekvatan jer se ne može unaprijed utvrditi da li će neka aktivnosti dovesti do oštećenja zaštićenog prirodnog dobra.

Predstavnik predlagača Ivana Vojinović je uvažila sugestije koje se odnose na objašnjenje izraza, odgovorila na pitanja o ekološkoj mreži Naturi 2000 i objasnila kada se sprovodi ocjena prihvatljivosti i postupak u kome organ uprave izdaje akt o uslovima zaštite prirode i izdaje odobrenje za realizaciju radnji, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenom prirodnom dobru.

Poslanik Mićo Orlandić je ocijenio da je Predlog zakona pripremljen na kvalitetan način i postavio pitanje zašto nema definicije izraza „krajnje ugrožena vrsta“, koja u osnovnom zakonu postoji i predložio predlagaču da razmisli o definisanju izraza „prirodne vrijednosti“, „micelija“, „genotip“. Ukazao je da norma o uvozu vrsta u ekosisteme u kojima nijesu prirodno nastanjene nedovoljno jasna i da je treba preciznije definisati.

Predstavnik predlagača Ivana Vojinović je objasnila da se krajnje ugrožene vrste nalaze na crvenoj listi i da je unošenje stranih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva u Predlogu zakona detaljno razrađeno.

Poslanik Almer Kalač postavio je pitanje da li se Predlogom zakona uređuje zaštita riječnih tokova od šteta koje nastaju kao posljedica posipanja puteva solju u zimskom periodu.

Nakon što je predstavnik predlagača Ivana Vojinović objasnila da to pitanje nije uređeno Zakonom o zaštiti prirode, otvorene je dilema u čijoj je nadležnosti, odnosno da li je ovo pitanje uopšte uređeno. Predsjednik Odbora dr Predrag Sekulić je predložio da Odbor zatraži informaciju od Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstva održivog razvoja i turizma i Ministarstva saobraćaja da li je ovo pitanje regulisano propisima za čije sprovođenje su nadležna i na koji način je riješeno u zemljama Evropske unije.

Nakon rasprave, Odbor je jednoglasno odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik dr Strahinja Bulajić.

Treća tačka dnevnog reda- PREDLOG ZAKONA O ORGANSKOJ PROIZVODNJI

Uvodno obrazloženje Predloga zakona o organskoj proizvodnji dao je sekretar Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Branimir Vujačić, kao ovlašćeni predstavnik predlagača, navodeći da su osnovni razlozi za donošenje ovog zakona sadržani u potrebi usaglašavanja propisa u ovoj oblasti sa propisima Evropske unije, kao i potrebi da se otklone određeni nedostaci u primjeni važećeg Zakona o organskoj poljoprivredi, u dijelu koji se odnosi na sistem kontrole i sertifikacije, označavanja i uvoz organskih proizvoda. On je istakao da je organska proizvodnja cjelovit sistem upravljanja u poljoprivredi i proizvodnji hrane koji objedinjava najbolje prakse zaštite životne sredine, visok stepen biodiverziteta, očuvanje prirodnih resursa, primjenu visokih standarda dobrobiti životinja i proizvodne metode koje odgovaraju potrebama onih potrošača koji prednost daju proizvodima proizvedenim uz primjenu prirodnih supstanci i procesa.

Tokom rasprave u kojoj su učestvovali poslanici Mićo Orlandić, dr Predrag Sekulić, prof. dr Jelisava Kalezić i Slobodan – Krušo Radović iznijete su primjedbe u vezi sa upotrebom izraza „organski“ i „ekološki“, ukazano je na potrebu definisanja određenih izraza koji se ne pojavljuju kao osnovni pojmovi, postavljena su pitanja o podsticajima i predloženo da se u tekst zakona ugrade odredbe o finansijskoj podršci ženama, kao nosiocima organske proizvodnje.

Poslanik Mićo Orlandić je istakao značaj predloženog zakona i, podsjećajući da je Deklaracija o ekološkoj državi Crnoj Gori donijeta 1991. godine, postavio pitanje šta je opredijelilo predlagača da zakon nazove Zakon o organskoj proizvodnji a ne Zakon o ekološkoj proizvodnji. Iznio je stav da se u naslovu zakona mogao naći i izraz ekološki, s obzirom da su izrazi “organski”, “ekološki” i “biološki” sinonimi, te da bi takvo rješenje bilo prihvatljivije i za potrošače i za proizvođače. Ukazao je na potrebu definisanja izraza “poliploidija”, “leguminoze”, “biodinamički preparati” i postavio pitanje na koji način Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja podstiče razvoj organske proizvodnje.

Predsjednik Odbora Predrag Sekulić je podržao stav koji je iznio poslanik Mićo Orlandić u vezi sa nazivom Predloga zakona i upotrebom izraza “ekološki”.

Predstavnik predlagača Branimir Vujačić je saopštio da su izrazi “organski”, “ekološki”, “biološki”, odnosno njihove skrećenice u skladu sa propisima Evropske unije i da je javna rasprava o Nacrtu zakona pokazala da je cjelishodnije zadržati u nazivu izraz “organski” u nazivu proizvodnje i proizvoda iz te proizvodnje. Objasnio je na koji način se podržava razvoj organske proizvodnje kroz Agrobudžet i donatorske projekte koje Ministarstvo realizuje.

Poslanica prof. dr Jelisava Kalezić je predložila da se u zakon ugradi odredba o finansijskoj podršci ženama, kao nosiocima organske proizvodnje. Kao razlog za to navela je činjenicu da se žene, uprkos intenzivnoj uključenosti u proizvodnju, rijetko nalaze u ulozi nosilaca poljoprivrednog gazdinstava i da zbog toga ne mogu konkurisati za programe podrške.

Predstavnici predlagača Branimir Vujačić i Jovan Nikolić su obrazložili mjere agrarne politike, podršku ženama u agrobiznisu i iznijeli mišljenje da odredbe o podršci ženama ne bi trebalo da budu sadržane u tekstu zakona.

Poslanik Slobodan- Krušo Radović je ukazao na problem realizacije investicionih projekata u poljoprivredi, navodeći da se proizvođači često suočavaju sa problemom nemogućnosti dobijanja građevinskih dozvola za objekte u područjima gdje se odvija poljoprivredna proizvodnja.

S obzirom da navedene primjedbe i predlozi nijesu formulisani u obliku amandmana na ovoj sjednici, zaključeno je da Odbor na narednoj sjednici razmotri sve amandmane koji budu podnijeti u skladu sa Poslovníkom, zauzme stav o njima i obavijesti Skupština u predviđenom roku.

Nakon rasprave, **Odbor je sa osam glasova »za« i jedan »uzdržan« odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog zakona o organskoj proizvodnji.**

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Almer Kalač.

Peta tačka dnevnog reda- Tekuća pitanja

Peta tačka dnevnog reda nije raspravljana.

Sjednica je završena u 13 sati i 35 minuta.

SEKRETAR ODBORA
Radana Damjanović

PREDSJEDNIK ODBORA
dr Predrag Sekulić